

GORICA

(Zjatrnje izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič.)

Brezobrestna posojila.

Po tolikem čakanju na rešitev prošnj za brezobrestna posojila, da je mnogo prosilcev ali že zabilo na uložene prošnje ali obupalo nad njihovo rešitvijo, se vendar bliža ta zadeva svoji konečni rešitvi, in prosilci dobe v kratkem izplačane od države in dežele one zneske, katere jim je vlada pripoznala za opravičene glede na njihove prošnje in sredstva, ki so na razpolago. Kakor smo iz prav gotovega vira poizvedeli, je prišlo naznanilo o rešitvi tega vprašanja po c. kr. poljedelskem ministerstvu že na deželni odbor v Gorico z vprašanjem, je-li se isti ujema z vladnimi predlogi. Ker rešuje deželni odbor taka vprašanja hitro, je brez dvoma, da začne c. kr. namestništvo kmalu nakazovati izplačila določenih prispevkov posameznim prosilcem.

Zadnja tozadevna izplačila vršila so se začetkom leta 1902, in ker dovoljuje deželni odbor goriški leto za letom 20.000 K v ta namen ter naznanja to deželni odbor takoj c. kr. namestništvu, nastane nehote vprašanje, kje in zakaj se zavlačuje ta zadeva vedno toliko časa. Umevno je pač za vsakega, ki ima nekoliko upogleda v to manipulacijo, da ni mogoče zadostiti tozadevnim zahtevam in potrebam — recimo — v teku 14 dni; vendar pa, da se čaka z rešitvijo tri leta in čez, to je le odveč.

Res je, da je bilo uloženih v to svrhu 350 prošenj, od katerih je bilo 32 iz raznih vzrokov zavrnjenih, ker niso bile po nazorih dotičnih komisarjev opravičene; res je tudi, da se potrebuje dokaj časa, predno se pregleda toliko prošenj in preiskuje na licu mesta, ali odgovarjajo ista vsem zahtevam, ki jih stavi postava za podelitev brezobrestnih posojil; toda v teku jednega leta bi se dala taka naloga vendarle rešiti, in to tem lažje, ker bi se število prošenj na ta način skrčilo na jedno tretjino za vsako leto. Torej ogromnost dela ne more biti nikako povod, da se rešitev tega vprašanja toliko časa zavlačuje.

Nekateri mislijo, da hoče vlada na ta način utruditi in naveličati posestnike, da bi jo več ne nadlegovali s takimi

prošnjami. Toda to ne odgovarja resnici, kajti centralna vlada daje rada take podpore in rešuje zadevne prošnje hitro. V tem oziru nastanejo težkoče k večjemu v tem, da vlada ne prispeva v to svrhu rada z višjim zneskom nego dežela. Ko se začnejo pogajanja na to stran, postaja osrednja vlada nekoliko trda in upirljiva; a zneske, jednake deželnim, dovoljuje in odmerja hitro. Trn, ki zbada prosilce in vsakega, ki se zanima za to stvar, je iskati torej drugod.

Neovrgljivo je, da o zadevnih prošnjah za l. 1902 do leta 1905 in o zadevnih dovoljenih deželnih prispevkih ni vedelo c. kr. poljedelsko ministerstvo do julija meseca lanskega leta ničesar. Vse prošnje so ležale čez tri leta v Trstu, in šele na opetovane pritožbe državnega poslanca dr. Gregorčiča odposlali so se tozadevni predlogi in prošnje septembra meseca lanskega leta na Dunaj. Vse pospešnice od deželnega odbora, ki so se redno odposiljale v Trst vsled vednih pritožb poslancev, županov in posestnikov, in vse tozadevne interpelacije niso nič izdale in niso mogle dvigniti teh prošenj iz zaprašenih polic c. kr. namestništva. Tudi c. kr. glavarstvu so dohajale ustne in pismene pritožbe v tej zadevi; a tudi to ni nič pomagalo.

Nehote se vsiljuje človeku vprašanje, kaj so nameravali prav za prav prizadeti činitelji s tem neopravičenim zavlačevanjem, in to vprašanje je tem bolj opravičeno, ker je v obče znano, da je gospod namestnik prijatelj našega ljudstva in nikakor ne odobruje takega postopanja. Našim poslancem bodi naloga, da temeljito preiščejo, kje in kaj so pravi vzroki tej vsekako čudni prikazni. To je tem bolj potrebno, ker izkoriščajo nekateri elementi to zadevo in to zavlačevanje v to, da hujskajo brezvestno proti njim, namreč proti našim poslancem, češ, da se ne brigajo za nič in nimajo tudi nobenega upliva pri vladi.

Seveda obsojajo ti hujskači s tem nevede ne le naše, marveč isto tako tudi „napredne“ poslance; saj imajo zadnji isto tako dolžnost skrbeti za dobrobit ljudstva kakor prvi. In če se ni prvim moglo posrečiti, da bi bili spravili to za-

one omotične domišljije o prostosti, enakosti in bratstvu, iz česar se je izcimila nekaj let pozneje najbolj krvava prekucija.

Teta Alisina je bila lahkoživa gospa, povsem posvetnega mišljenja; in vsprejela je navdušena te nove nauke, pa jih zastopala v svojih krogih in ob slavnostnih dnevih ter jih razširjala med svojimi prijateljicami. Kajti ngajalo jej je to; saj je bilo novo moderno! Kar je moderno, pa vleče na se pariške dame. In v take roke je prišlo 17 letno dekle.

Alisa Nortle se je kmalu uživala v to novo mišljenje modernih idej in public; bila je strastne nravi in ngajalo jej je laskanje gospodov, ki so prihajali k gospej v salon (dvorano).

Med temi je bil tudi odvetnik Robespier. Bil je sirota, študiraj je s podporo arraškega škofa.*) Ta je posebno čislal mlado Angležinjo; ona mu je bila edina lepota.

Dekle ni hotelo več nazaj na Angleško; preveč vezi je je vezalo na Pariz. Roditelji so menili, da je dobro

*) Taki vzgledi „hvaležnikov“, škilečih na prasto“ Francosko so tud i drugé.

devo z mesta, zakaj niso pa zadnji uporabili svoj upliv pri vladi v ta namen?

O tem bi se dalo še dosti pisati in razpravljati, toda našim čitateljem to ni potrebno, saj itak že vedó, da so njihovi poslanci storili v tem oziru, kar je bilo v njih moči; vedó, da je bila deputacija treh slovenskih deželnih poslancev celo na Dunaju v ministerstvu za poljedelstvo ter pospeševala rešitev tega brezobrestnega vprašanja. Kar se pa tiče zagriženih nasprotnikov, ne pomaga tako nobena žalba; pustimo jih, naj v njihovi od strasti provzročeni slepoti blatijo še naprej svoje rojake, ter naj natvezajo, če hočejo, svojim vernim tudi absurdnost, da so provzročili „klerikalci“ lani točo na Brjah, ker so nekateri „liberalni“ srboriteži tako brezmiselno in frivolno vabili ljudstvo na ples v Kasovljah.

Obrnimo se od teh junakov in povrnimo se k stvari. V tem oziru nam je še javiti, da se razdeli sedaj med opravičene prosilce 150.000 K, in sicer dá v ta namen vlada 90.000 K in dežela 60.000 K, ali pa vlada 60% in dežela 40%. Opomniti nam je tudi, da je delala dunajska vlada velike težkoče zato, ker se je od nje zahtevalo, da v ta namen več prispeva nego dežela ter da se je tudi pri ti priliki izjavila, da ne bode zana-prej ugodila deželi na to stran.

Vse po vladnih komisarijih dognane in opravičene potrebe za brezobrestna posojila v tej dobi znašajo 166.650 K; a ker je le 150.000 K na razpolago, so se morale za sedaj odkloniti nekatere prošnje premožnejših vinogradnikov, na katere se bode oziralo pri prihodnji razdelitvi brezobrestnih posojil. Takih prošenj je v goriškem glavarstvu 11, v sežanskem 9.

Število vseh prošenj in dovoljenih posojil nam kaže na eni strani žalostno sliko, kako velikansko škodo je provzročila trtna uš v naših krajih, a na drugi strani pa veselo dejstvo, da je naše ljudstvo zelo razumno, podjetno in napredno, da se ne straši ne dela ne stroškov, ko gre za to, da bi premagalo vse — tudi še tolike — težkoče, ki so na potu napredku in blagovitosti v deželi.

Kakor se da soditi iz prošenj, ki so se v ta namen predložile, se z novimi

ohranjena in da bode še srečna radi svoje krasote. Saj je znala pisati tako ognjevito ter opisovati srečno življenje in blaženo upanje.

Prišlo je leto 1789 — prekucija. Zdaj celo ni bilo misliti, da bi se vrnila domov. Kot teti se je tudi njej srce širilo pri vseh teh dogodkih; vzbujali so jima mrzličasto razburjenost, in radovali ste se s puntarji vred.

Robespier je donášal Alisi vedno najnovejša sporočila o vsem gibanju ter jej risal, kak vesel vspeh bode imela prekucija. To je laskalo ničemurnosti, ko jej je zagotavljal, da je tudi ona poklicana za velike reči, češ: da bode genij (angel čuvar) velikega gibanja, ljudske rešitve. Kaj je hotel reči, ni umela. Ali umela je, da jej dvori in občudovala ga je radi njegove gorečnosti in ognjevite zgovornosti. In temu človeku se je udala; pa ne le njemu — saj je bila „prostost“. Vedno globočje in globočje je padala, čim bolj so kipele valovi prekucije.

Prekucija je zmagala, kralje so morili, kraljestvo odpravili ter razglasili — prostost, enakost in bratstvo.

Kot vidni in čutni izraz tega novega

trtnimi nasadi najbolj bavijo posestniki iz občin Rihemberg, Dornberg, Sv. Križ, Šmarje, Štjak, Škrbina, Komen in Gorijsko.

Končaje želimo, naj bi Bog blagoslovil podjetnost teh in vseh drugih občin ter v izobibilju povrnil trud našim marljivim vinogradnikom!

Dopisi.

Iz Cerkna. — V zadnjem času se pri nas marsikaj sliši, govori in stori. Prirejajo se shodi, ljudski in kmetski, kar je pač v prid tistim, ki so dobre volje sprejeli lepe in potrebne nauke, ki se na shodih razlagajo.

Dne 18. in 19. marca smo imeli kmetske shode. Gospod Klavžar nam je najpopred obrazložil zgodovino postanka „slov. kmet. društva“ v Gorici ter v nemal tukajšnje posestnike k obilnemu pristopu k temu prepotrebemu društvu, ki je ustanovljeno za slov. stran gor. dežele.

G. nadučitelj Rakovšček je priporočal organizacijo kmetov. Ni pa povedal, kako naj se organizirajo? Dobro! Saj smo jo že pričeli z velikimi žrtvami z ustanovitvijo „gosp. zadruga“ v Cerknem. Zakaj so se jej nekaterniki posmehovali, jo sumničili, ovirali na vse strani? Saj se je očitno pokazalo, koliko se doseže združenimi kmetskimi močmi, ko se je s kmetskimi žulji zgradil krasen „gosp. dom“, na katerega je sedaj ponosno celo Cerkno, — ko se je napravila vzorna mlekarica z modernimi stroji — in ko društvo pri vseh ogromnih stroških dobro vspeva itd. Zakaj so nekaterniki le od daleč stali, gledali in komaj čakali, kedaj bodo mogli sporočiti v „slavni“ „Soči“ širnemu svetu o polomu tega „klerikalnega“ podjetja?

Gospod nadučitelj, ali ste prišli šele sedaj do tega spoznanja, da je potrebna kmetska organizacija, ko se sprehajate in nastopate v lepih prostorih „gosp. doma“, katerega so si združeni močmi zgradile kmetske roke, ter ga plačal in še plačuje kmetski denar! Potem pa smo mi boljši naprednjaki nego vi, ker mi smo to vedeli že pred 9 leti, ko smo ustanovili kljub vsem nasprotovanju „gosp. zadruga“,

evangelja je nastopila — grozovlada. Giljotina, od zdravnika Guillotina nasvetovana morilna sekira, je bilo njih orodje in geslo. Ime Robespier je bilo znak za vse to strašno krvavo dobo grozovladcev.

Njihovo strašno delo je venčalo neko posebno dejanje. V slavnostnem sprevodu so vodili po ulicah najlepšo žensčino pariško, najbolj zapeljivo vlačugo francoskega Babilona in jo postavili v oskrunjeni stolnici. Naše Lj. Gospé na oltar kot „boginja pameti“. „Najkrščansko ljudstvo“ je bilo strgalo vero iz srca, odstavilo Boga in „pamet“ je stopila na to mesto. Ta „boginja“ je bila Alisa Nortle.

Ali minula je tudi prekucija; strahovito je končala, kot je strahovito začela. Tudi Robespier je končal sramotno. L. 1794 je padla tudi njegova glava pod giljotino, potem ko si je bil s samokresom čeljust razbil. „Boginja pamet“ pa je izginila brez sledu v umazanih valovih svetovnega mesta — kot druge tice njene vrste.

(Dalje pride.)

LISTEK.

Zlahтна gospa Nortle.

Spis. K. V. I. d.

I.

Bilo je leta 1786. Alisa Nortle, sedemnajstletna mladenka se je na angleškem posestvu poslavljala od roditeljev. Bila je vsa solzna. Naposled se iztrga dekle iz materinih rok ter stopi na voz, ki je bil pripravljen, da jo popelje v širni svet. Bila je krasotica, rdečih lic, blestečih oči. Jedva si je bila obrisala solze, pa se je jela prešerno in šegavo nasmihati. Kaka nevarnost za mladenko v takih letih, da gre proč od roditeljev, in to v — Pariz!

Ali saj ne gre k ptujcem, saj gre k teti, ki je omikana, plemenita gospa, ki jo vsprejme z odprtimi rokami in jo bode vzgajala kot svojo hčer.

Toda kakšna je ta teta po svojem mišljenju? In kako mišljenje je vladalo tedaj v Parizu?

Nasledniki brezbožnega Voltérja so razširjali takrat povsod — v javnosti in na skrivnem, v časopisju, gledališčih in zasebnih krogih — strup napačne omike,

ZA POMLAD

so ravno, ar došle nad vse krasne novosti raznovrstnega blaga, kakor: modne volne, Zephyr, Perkale, sukno za moške obleke, preproge, zavese, odeje, rumberško, belgijsko in šiezko platno, serviete, žepni robci itd. Cene nizke in stalne. Uzorcina zahtevo zastoj

„KROJ. ZADRUGA“

v Gorici

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev
Gorica, ulica Vetturini št. 9.

priskrbudom „Centralne posojilnice“ v Gorici in drugih pridruženih zadrug po Goriški zvezi: Modro galico 98/99% po K 6450; žveplo I. vrste 85,95 fino po K 18— q; V zalogi ima: Superfosfat 14/16% po K 530 q; Superfosfat 12/14% po K 5— q; Tomasova žindra 14/16% po K 5— q; Rudeča sol po K 730 q; Kuhinjska sol po K 20— q; Klajno vapno 40% po K 23— q. Zadnje troje je v vrečah po 50 kg. Cena za modro galico velja samo za blago, kolikor ga imamo na razpolago; vsled tega naj se požurijo oni, ki mislijo še naročiti.

J. Komel, krčmar,

(prej na Fr.-J. tekališču, sedaj)
na Kornu h. št. 13,

se priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi za obilen obisk. Toči naravna domača vina.

Kuhinja dobra.
Postrežba točna.
Cene zmerne.

C. KR. PRIV.

Assicurazioni Generali v Trstu.

Garancijski zalog: 270.000.000.

Delavski oddelek: življenje, požar, nezgode, tatvine, prevozi, civilna odgovornost.

Vs pe h delo van ja

v življenjskem oddelku l. 1905.

Police št. 15.438, zavarovalna svota K 114.737.141.15.

	Police št.	Zavarovalna svota
Januar	1146	8,671.754.60
Februvar	1315	9,015.228.15
Marc	1375	11,674.749.07
April	1234	8,636.643.42
Maj	1425	9,279.011.14
Juni	1260	11,446.332.06
Juli	1362	9,490.871.03
Avgust	1187	7,861.686.78
September	1165	7,858.960.15
Oktober	1126	8,930.590.—
November	1272	9,822.417.29
December	1571	12,048.897.46
Skupno v letu 1905	15438	114,737.141.15

Gorica, Tekališče Josipa Verdi št. 35. I. nad.

Glavni zastop za Gorico in okolico v Gorici
Tekališče Josipa Verdi št. 35. I. nad.
Telef. št. 15. Račun poštna hran. št. 63323.

Delavski odelok: življenje, požar, nezgode, tatvine, prevozi, civilna odgovornost.

J. Cristofolletti

lekarnar v Gorici na Travniku,

trskino štorki-
ževo jetrno olje

Sredstvo proti
prsni boleznin
telesni slabsti

Steklenica tega olja pravno imene barve K 140, bele K 2—

Trskino železnato jetrno olje

Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne naravi.

Trskino jetrno olje z žel. jodecem

S tem oljem ozdravijo v kratkem času in z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena eni steklenici je 1 K 40 vin.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kemičnem laboratoriju predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolletti-jeva pijača iz kine in železa

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem

Steklenica stane 1 K 60 vin.

Čast mi je, slavnemu občinstvu najljubše naznaniti, da sem si osvojil dobro znani in na novo renovirani hotel pri

„Zlatem jelenu“

(Al Cervo d' Oro)

združen s pivarno in restavracijo pri „Ledenici“, v Gorici, Ozka ulica hiš. št. 7, 9, 11.

Ker je to podjetje že od nekdanja najboljšem glasu, trudil se bom tudi jaz vsem željam č. obiskovalcev mojega hotela in restavracije kar najboljše postreči. Hotel stoji sredi mesta in je za cenjene gg. potnike najbolj pripraven. Vse sobe so z novim pohištvom okusno opremljene. Cene zmerne. Omnibus k vsakemu vlaku. Kuhinja je v najboljših rokah.

Na blagohoten obisk vabi najljubše

Andrej Hočevar.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra t. l. na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila t. l.:

na menico po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo po 5%

z 1/8% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge je nespremenjena.

„Ottoman“

smodčični papir in

ovitki se sam sebe hvali in ne potrebuje nikake reklame.

Jako izdatno sredstvo proti

revmatizmu in trganju po udih (putiki)

je liker GODINA, katerega napravljata v Trstu lekarnarja Rafael Godina, lekarna „Alla Madona della Salute“ pri Sv. Jakopu, in Josip Godina, lekarna „All' Igea“ v ulici Fornello št. 4. — Stekleničica stane 1 K 40 vin. — Pri tem pošte se ne pošilja manj kakor 4 stekleničice, in sicer proti poštnemu povzetju, ali pa, ako se dološlje naprej 7 K, nakar se stekleničice dološljejo franko in so v tem znesku zapopadeni vsi pošiljatveni stroški. Dobiva se v vseh lekarnah.